

เทศน์เช้า วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ธรรมะคือสัจธรรม ความจริงคือความจริง ถ้ามีสตินะ มีสติ เราจะเห็นความจริงไปตลอด สติ มหาสติ แต่คำว่า “สติ” เวลากรรมมันให้ผล ถ้ากรรมมันให้ผลถึงคราวกรรมมันให้ผล กรรมของมันเอง แต่สำหรับเรา สำหรับคำว่า “สติปัญญา” มันก็คือสติปัญญา มันไม่มีสิ่งใดที่มันแปลกประหลาดเลย มันก็เป็นของมันอยู่อย่างนี้ ถ้ามันเป็นของมันอยู่อย่างนี้ แต่ขณะที่ว่ามันหมุนไปนะ เราคิดถึงหลวงตา คิดถึงหลวงตาที่ท่านพิจารณาของท่านไป

เวลาพิจารณาของท่านไป แล้วเวลามันชนะแล้ว ท่านบอกว่า เรากลัวเสียเรากลัวสงอยู่ ในป่า เวลาถ้าเราพิจารณาของเราไปแล้ว เวลามันกล้าหาญมันจะกล้าหาญมาก มันจะรู้มันจะเห็นของมันตามความเป็นจริงของมัน แล้วจิตจะเป็นของจริงของมัน ท่านจะรู้เลย

เพราะเวลาเราอยู่ในรถ มันสโลว์โมชั่น แล้วจิตมันบอกเลย “ไม่เป็นไร” จิตมันพูดเอง “ไม่เป็นหรอก ไม่เป็นไร” มันหมุนของมันไป เราเห็นหมดนะ “ไม่เป็นไร” มันพลิก ๒ ชั้น ๓ ชั้น มันพูดเองว่า “ไม่เป็นไร ไม่เป็นไร”

คำว่า “ไม่เป็นไร” มันเหมือนที่เราภาวนามา เวลาเราภาวนามานะ เวลาจิตเราสงบแล้ว เวลาเราพิจารณาค้วยปัญญา เวลาเกิดมรรคมันจะเป็นอย่างนี้ ถ้าเกิดมรรคนะ มันจะเกิดปัญญา เกิดธรรมจักร จักรมันจะเคลื่อนของมัน ปัญญา มันจะหมุนของมัน ใ้ันนี้ก็เหมือนกัน ถึงเวลาวิกฤติ ปัญญา มันหมุนของมัน จิตมันตอบเอง “ไม่เป็นไร ไม่เป็นไรหรอก รอให้รถมันหยุด” แล้วมันหยุดจริงๆ แต่ที่มันเห็น มันเป็นอยู่อย่างนี้มันเป็นเพราะว่ากระดูกมันอ่อนแออยู่ มันโดนกระชากแรง ถ้ากระชากแรงก็เป็นไป

จบมันคือจบ ถ้าจบแล้วก็คือจบ แต่เวลาเหตุการณ์ออกมาดูข้างนอกแล้วมันวิกฤติ มันวิกฤติเพราะอะไร เพราะว่าทุกคนก็บอกว่ารอดมาได้อย่างไร รอดมาได้อย่างไร เพราะมันมีต่อไม้หลายต่อมาก แล้วมันชนต่อไม้ ยางรถแตกหมด ทุกอย่างแตกหมด มันลอยหมดเลย

จะบอกว่า สิ่งที่เป็นโลกๆ เราดูทางวิทยาศาสตร์มันเป็นสิ่งที่มันผ่านมาไม่ได้ วิทยาศาสตร์มันพิสูจน์แล้วด้วยแรงเหวี่ยงของมัน เพราะแรงเหวี่ยงมันเหวี่ยงแรงมาก เพราะ บรรทุกแต่ข้าวสาร ความเร็วของมันด้วย แล้วน้ำหนักของรถด้วย แล้วบรรทุกเต็มจำนวนของมัน ด้วย ความแรงของมัน มันจะแรงมาก มันเป็นไปได้อย่างไรว่า ๒ คนไม่เป็นอะไรเลย

แต่โดยในสังขารของเรา เวลามันเกิด เริ่มต้นตั้งแต่มันรูป ๒-๓ ทีแรกแล้ว แล้วพอมัน ขึ้นคอสะพาน มันสะดุด มันลอย พอมันลอย มันตกใจ พอตกลงมันก็เหยียบคันเร่ง เหยียบคันเร่ง มันก็ลงข้างทาง ร้อง “อ๊วยๆ” เขาพยายามจะแก้ไข เราเห็นอยู่ เขาพยายามจะแก้ไข แต่เขาแก้ไข ไม่ได้ เพราะว่าเขาไม่ชำนาญ พอไม่ชำนาญขึ้นไปแล้ว ด้วยแรงส่งของมันไปทั้งหมด ทีนี้มันก็เป็นเรื่องของบุญของกรรมแล้ว มันไปตามประสา มันหมุนของมันไปด้วยแรงเหวี่ยงของมัน

สุดท้ายแล้วจิตมันเห็น มันมหัศจรรย์ มหัศจรรย์ว่ามันเหมือนกับมรรคมันเคลื่อนตัว มรรคมันหมุนของมัน มรรคมันหมุนของมัน ถ้ามรรคมันหมุนของมัน มันเห็นอย่างนี้เลย เวลา ภาวนามันจะเห็นมรรค ธรรมจักรมันเคลื่อนอย่างนี้

นี่ก็เหมือนกัน ปัญญามันเคลื่อนอย่างนี้ ความเร็วของรถมันจะเร็วมาก แต่ในสายตาของเราเหมือนสโลว์โมชั่น เห็นอาการมันเป็นไปได้หมดนะ เห็นอาการทุกอย่างเป็นไปได้หมดเลย แล้วจิต มันก็บอกว่า “ไม่เป็นไร ไม่เป็นไรหรอก ไม่เป็นไร”

เหมือนกับหลวงปู่มั่นเวลาท่านป่วยแล้วท่านเข้าที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิค หมอบอกว่า ไม่มีโอกาสรักษา ตอนนั้นท่านเป็นชั้นธรรม ที่สมเด็จพระสังฆราชไปบอกพระผู้ใหญ่ใจ บอกว่า ไม่รอดแล้วแหละ หลวงปู่มั่นหมดโอกาสแล้ว แล้วหน้าเสีย มาหาหลวงปู่มั่นนะ หลวงปู่มั่นบอกว่า “เขาบอกว่าต้องตายใช่ไหม...ไม่ตาย” เขาออกจากโรงพยาบาลไป แล้วท่านก็ไปกำหนดของท่าน ไม่ตาย ออกจากเชิงใหม่ไปไม่ตาย แต่เวลาท่านมาที่หนองฝื่อ ทุกคนอยากจะให้หาย ท่าน บอกว่าคราวนี้ตาย

ถึงเวลามันเป็นวาระของมัน เวรกรรมมันเป็นวาระของมัน ถ้าวาระของมันมา มันมา แต่ เวลาอยู่ในพระไตรปิฎก ผู้ที่มีอิทธิบาท ๔ จะอยู่อีก ๑ กัปก็อยู่ได้ จะอยู่เท่าไรก็อยู่ได้ ถ้าอิทธิบาท ๔ ในเมื่อจิตมันจะออก อิทธิบาท ๔ นะ จิตตะ วิมังสา ในเมื่อจิตตะ ตัวจิต ตัวพลังงานถ้ามันอยู่กับเรา นี่ก็คือตัวพลังงาน แล้วถ้ามันเคลื่อนออกไป จิตเป็นตัวพลังงาน แล้วถ้ามันเป็นตัวธรรมแล้ว ตัวธรรมมีสติปัญญาพร้อม มันจะเข้ามันจะออก มันรู้ทันของมัน ถ้ามันปล่อยมันก็ไป ถ้ามันไม่

ปล่อยมันก็ไม่ไป ถ้ามันไม่ปล่อย เห็นไหม ฉะนั้น มันไม่ปล่อยมันก็ไม่ไป นี่พูดถึงผู้มีอิทธิบาท ๔ นะ แต่ผู้ที่มีปัญญา ปัญญา มันจะรู้แจ้งของมันอย่างนี้

จะบอกว่า จิตเวลามหัสจรรย์ มหัสจรรย์ขนาดนี้ มหัสจรรย์มันเกิดมาจากไหนล่ะ? ก็เกิดมาจากเรานี้แหละ เกิดมาจากจิตของเราที่มันลุ่มๆ ดอนๆ ถ้าจิตเราลุ่มๆ ดอนๆ เราตกใจไปหมด สิ่งใดถ้ามันตกใจ ถ้าตกใจมันก็ไปกับเขา คูสิ เวลานกมันลงเกาะบนต้นไม้ มันจะลงเกาะแบบ นุ่มนวลมาก เวลามันจะไปนะ เวลามันจะคิดตัวออกไป ต้นไม้จะสั่นไหวไปหมดเลย

จิตใจของเราถ้ามันสั่นไหวไปมันก็เหมือนนกมันจะคิดตัวออกไป มันไม่รู้ที่มาที่ไป ต้นไม้มันเคลื่อนสั่นไหวไปหมด ใบไม้จะสั่นไหวไปหมด ถ้ามันตกใจมันก็ไปตามผลของวิญญู อย่างนั้น แต่ถ้าเรามีสติปัญญา มันต้องมีการฝึกไว้ ถ้าเราไม่ฝึกไว้ เจอเหตุการณ์เฉพาะหน้าเรา แก้ไขสิ่งใดไม่ได้ เหตุการณ์เฉพาะหน้าเราแก้ไขไม่ได้เพราะเราไม่ใช่เป็นคนควบคุม แต่มันบอก “ไม่เป็นไรหรอก ไม่เป็นไร” มันหมุนของมันไป มันหมุนของมันไป เพราะว่ามันต้องใช้วิบาก มันต้องให้จบกันไป ถ้าวิบากมันจบไปแล้วก็คือจบ แต่ด้วยคุณธรรม คุณธรรมมันรองรับสิ่งนี้ไว้ มันก็จบไป

ฉะนั้น สิ่งนี้มันย้อนกลับมาให้เห็นว่าในการประพฤติปฏิบัติมันมีคุณค่าอย่างนี้ จิตใจของเรา ถ้าเราไม่มีที่พึ่งอาศัย มันจะตกใจ แล้วมันจะมีความน้อยใจเสียใจไปกับอาการอย่างนั้น แต่ถ้ามันเป็นคุณธรรม มันเป็นศีลธรรม เห็นไหม มันเป็นแบบนี้ แต่มันเหนือโลก เหนือโลกที่ว่ามัน พ้นไปได้ด้วยบุญกุศล ด้วยธรรมมันพ้นไปได้

ถ้ามันชนต่อ มันก็แหลกไปทั้งคัน นี่มันไป มันเสียดอ มันชนนะ เพราะยางมันแตก แล้ว ลอยขึ้น ลอยขึ้นไปเลยนะ หมุนเลย หมุนอยู่อย่างนั้นแหละ แล้วพลิกกลับมาหมุนอยู่อย่างนั้นแหละ มันหมุนอยู่ ๒ รอบ ๓ รอบ

อันนี้มันเป็นวิกฤติที่มันเกิดขึ้น ถ้าหัวใจมันดีมันก็ดีไปประสามัน เราจะให้เห็นว่า เราทำบุญกุศล บุญกุศลมันจะส่งเสริมเรา ถ้าส่งเสริมเรา มันมีการแคล้วคลาด มีต่างๆ ก็แคล้วคลาด นั้นไป แต่ถ้าเรามีสติปัญญา มันมากกว่านั้น มากกว่านั้นคือว่าเราไม่ตื่นตื่น ไม่สนใจสิ่งนั้นไป ถ้ามันจะเป็นอะไรก็เป็น

เรานั่งอยู่ในรถ เราเห็น เราพยายามคิดอยู่ในใจว่าไม่ให้คนของเรามีอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งหลุดออกไปจากตัวรถ ถ้าหลุดออกไปจากตัวรถนะ มันบดไปกับถนน มันต้องขาด แต่ถ้าเราไม่มีอะไรหลุดออกไปจากตัวรถ ไม่มีปัญหา แล้วรถมันแข็งจริงๆ มันไม่มีสิ่งใดหลุดออกไปจากตัวรถเลย ไม่มีอะไรหลุดออกไปมันก็ไม่มีการบดไป มันก็อยู่ข้างในของมัน ถึงที่สุดมันจอดแล้วเราออกมา

ความเจ็บนะ มันเจ็บพอสมควร แต่มันไม่เจ็บเหมือนกับคราวที่ยกต้นมะพร้าวขึ้น คราวเจ็บอย่างนี้ ในใจของเราที่เราไปตรวจก็เพื่อความสบายใจของโยมเท่านั้นจริงๆ ในใจเรา เราจะกลับวัด เราจะไม่ไปไหนหรอก นี่ก็เหมือนกัน หมอนัดนี้อาจจะไม่ไป เพราะหมอบอกว่า ๔ อาทิตย์ ถ้ามัน ๔ อาทิตย์แล้วก็หาย นี่ก็ถือว่าหาย ถ้าเราหายปวด เราก็ถอดไอ้นี้ออก แล้วก็คือจบ

เราคิดว่าเราจะกลับวัดเลย เราไม่เป็นไรอยู่แล้ว แต่เพราะด้วยความสบายใจของญาติโยมอ้าว! ไปตรวจไหนก็ไปตรวจ ตั้งแต่อยู่ที่นั่นแล้วเขาบอกให้ไปโรงพยาบาลอุ้มทอง เราก็รอพรุ่งนี้ ถ้าไปโรงพยาบาลอุ้มทอง พวกนี้ไปแล้วมันจะมีปัญหา เราารู้อยู่แล้วว่าเดี๋ยวพวกนี้มาต้องไปโรงพยาบาล เราก็ไป ไปเช็ค ไปเช็คเพื่อความสบายใจ แต่มันก็ไปเห็นเข้า มันก็เป็นประโยชน์ เป็นประโยชน์ถ้าถึงเวลาแล้วนะ

เวลาหลวงปู่เจี๊ยะท่านบอกว่าหลวงปู่ขาวท่านเคยเหาะ จีไอที่เขาขับเครื่องบินเขาเห็น เขาเห็นว่าหลวงปู่ขาวเหาะ แล้วเขาก็ให้แฟนเขาพาไปหา บอกองค์นี้เหาะ หลวงปู่เจี๊ยะก็นั่งฟังด้วย พอหลวงปู่เจี๊ยะนั่งฟังด้วยนะ พอดตกคำ หลวงปู่เจี๊ยะไปทำข้อวัตร ถามหลวงปู่ขาว “ครูจารย์ฯ เหาะได้อีหลีบ”

“เหาะได้”

ท่านเหาะของท่านได้ นี่พูดกันโดยวงกรรมฐาน วงภายใน

แล้วหลวงปู่เจี๊ยะก็ถามว่า “แล้วเดี๋ยวนี้ยังเหาะได้อยู่บ่ ในปัจจุบันยังเหาะได้อยู่บ่”

ท่านบอกว่า “เดี๋ยวนี้เหาะแล้วว่ะ”

คำพูดอย่างนี้คนไม่เข้าใจ “เดี๋ยวนี้เหาะว่ะ” พอเหาะแล้ว เพราะว่าเราจะเข้าสู่อภิญญา ๖ อภิญญา เห็นไหม อภิญญา ๕ การรู้วาระจิตต่างๆ มันต้องใช้กำลังของมัน เว้นไว้แต่ขีปภาภิญญา

อย่างเช่นพระอนุรุธะ พระอนุรุธะท่านจะเป็นปกติของท่าน ปกติคือความรับรู้สึกเราเป็นปกติธรรมดา แต่คนที่ไม่มีเขาต้องใช้กำลังของเขาเพื่อเข้ามานสมาบัติ เข้ามานสมาบัติแล้วน้อมจิตไป น้อมจิตไปต้องการเหาะเหินเดินฟ้า ต้องการรู้วาระจิต ต้องการกำหนดรู้ต่างๆ เขาต้องใช้กำลังของเขา ถ้าหนุ่มๆ มันทำได้ง่ายไง ถ้าหนุ่มๆ มันทำได้ง่าย แต่นี่มันเฒ่าแล้วละ

เมื่อก่อนหนุ่มๆ ทำได้ทั้งนั้นแหละ จะทำอย่างไรก็ได้เพราะหนุ่มๆ แต่พอชราคร่ำคร่าขึ้นมา กำลังมันน้อยลง ท่านบอกเดี๋ยวนี้ทำไม่ได้แล้วละ ท่านพูดกับหลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่เจี๊ยะท่านเล่าให้เราฟังทุกอย่าง ครูบาอาจารย์ที่ท่านพูดสิ่งใดมา เราจับประเด็น เราจับได้ เพราะเราก็พยายามจะฝึก จะทดสอบ พยายามจะทำตัวเรา มันต้องทดสอบ กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น ความเชื่อ เชื่อตามกันมา มันไม่เป็นประโยชน์ เราทำสิ่งใด ใครทำสิ่งใดได้ เราทำของเรา

ฉะนั้น เวลาบอกว่า สิ่งที่มีนชราคร่ำคร่า เราจะกำหนดเพื่อธรรมโอสธ เพื่อให้ธรรมะรักษา เวลาธรรมะรักษา ธรรมโอสธรักษาได้ถ้ากำลังเข้มแข็ง เวลาคนไปตามหลวงตา เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย ถามว่าต้องไปหาหมอไหม หลวงตาบอกว่า ถ้าเข้มแข็ง ถ้าจิตใจเข้มแข็ง ธรรมโอสธรักษาได้ แต่ถ้าอ่อนแอนะ ไปหาหมอซะ เพราะว่าจิตใจเราไม่เข้มแข็งพอ โรคมันจะลุกลามต่อไปเรื่อย แล้วเวลาไปหาหมอ หมอก็จะบอกว่ารอนานนี่ค่อยมา

ถ้าจิตใจเราไม่เข้มแข็งพอ เราไปหาหมอซะ หมอก็รักษาตามนั้น แล้วเราทำใจของเรา เราพยายามพุทโธของเรา มันก็มีที่พึ่งอาศัย แต่ถ้าจิตใจเราเข้มแข็งนะ ธรรมโอสธ ทดสอบเลย ด้วยความเจ็บไข้ได้ป่วย เราใช้ธรรมโอสธมาบ่อยมาก ตั้งแต่ตอนปฏิบัติ เพราะตอนนั้นปฏิบัติ

๑. จะสู้กับกิเลสด้วย

๒. จะทดสอบด้วยว่าธรรมะมันเป็นจริงหรือเปล่า ถ้าไม่จริง หลวงตาท่านพูดบ่อย ถ้าใครปฏิบัติไปมันไม่ได้จริงตามนั้น จะพาไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านพูดอย่างนั้น แต่เวลาคนปฏิบัติ ปฏิบัติพิสูจน์ตามความจริงให้มันเป็นความจริงขึ้นมา

ฉะนั้น เวลาเราจะต่อสู้กับกิเลสเราด้วย เวลาเราภาวนาไป เราอยากจะเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม มันไม่เห็น เจ็บไข้ได้ป่วย นั่นละ นั่นละเป็นต้นเหตุ นั่นละที่เราจะพิจารณาได้ ฉะนั้น เจ็บไข้ได้ป่วย ต่อสู้เรื่องนี้มาเยอะ ทดสอบมาเยอะ แต่ตอนนั้นมันหนุ่มๆ ตอนนั้นมันแก่แล้ว ตอนนั้นมันแก่แล้ว ถึงไปหาหมอให้หมอพิจารณาให้เรารู้ว่ามันเป็นอย่างไร

แต่ก่อนหน้านั้นเราทำของเราไปด้วย ปวดที่ไหนกำหนดที่นั่น เป็นอะไรมากำหนดที่นั่น แต่ไปเห็นแล้วรอยมันแตกหมด ถ้ามันแตกหมดนะ ปวดไหม? ปวด แต่ไม่รุนแรงเท่าครั้งนั้น แล้วหมอมันก็เห็นด้วยว่าครั้งนั้นทรุดลงไปครั้งก่อนเลย แต่คราวนี้แค่แตกเฉยๆ แตกต่างกันเยอะมาก

แต่ถ้าธรรมโอสถนะ เราทำของเราได้ แต่อันนี้มันแก้มันเฒ่า แล้วตอนนี้อยู่คนเดียว ทำอะไรมันก็ได้ แต่ตอนนี้ภาระมันเต็มไปหมด ภาระรับผิดชอบทั้งนั้น จิตมันต้องทำงานตลอดเวลา เวลาคิด เวลานึก เวลาบริหารจัดการ มันออกมารับรู้ทั้งนั้นแหละ มันเข้าไปสู่ความสงบความเป็นจริงไม่ได้ นั่นเวลาคนภาวนาเป็น

ถ้าคนภาวนาเป็นนะ ฟังคนที่พูด ฟังคนจีโม้ ที่มันโม้ มันสำรอกธรรมะอะไรออกมา โทกทั้งนั้น โทกทั้งนั้น มันไม่จริงหรอก เพราะความจริงต้องเป็นอย่างนี้ หลวงปู่ขาวท่านพูดเห็นไหม

“เมื่อก่อนเหาะได้ป่ะ”

“ได้”

“แล้วปานนี้ล่ะ”

“ปานนี้เฒ่าแล้ววะ”

เราก็คิดเลย คนเหาะได้ก็ต้องเหาะได้ตลอดไปใช่ไหม ในเมื่อท่านเป็นพระอรหันต์ แต่ท่านไม่ใช่เอตทัคคะ ท่านไม่ชำนาญการ ถ้าเป็นเอตทัคคะชำนาญการ ความชำนาญการเหมือนกับโดยปกติธรรมดา แต่ถ้าไม่ใช่เอตทัคคะทำได้ไหม? ได้ ต้องใช้กำลัง ต้องมีกำลังของเรา พลังงานตรงนี้ทำได้ทั้งนั้นแหละ แต่ตอนนี้เฒ่าแล้ววะ ตอนนี้อยู่ไม่ได้ทำ แต่ทำหรือไม่ทำ อันนั้นมันเป็นความปลื้มย่อย มันเป็นจริตนิสัย มันเป็นอกิถุญา มันไม่ใช่อริยสัจ มันสำคัญที่เราต้องอริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มรรคญาณ มรรค มรรคสามัคคี เวลามันสมุจเฉทปหาน เราได้ผลประโยชน์กันตรงนี้นะ

เราทำบุญกุศลเพื่อบุญกุศล เพื่อคุณงามความดีของเรา เพื่อสร้างอำนาจวาสนาบารมี แต่ถ้าเราจะพ้นจากทุกข์ไป เราต้องใช้สติปัญญา ศีล สมาธิ ปัญญา อันนี้สำคัญ ถ้าศีล สมาธิ ปัญญา

แม้แต่ทางโลกเราก็แก้ไขปมชีวิตของเรา มีความเดือดร้อนในครอบครัว เราก็มีสติปัญญาแก้ไข
สิ่งนั้นมา นั่นแก้ไขโดยทางวิชาการ แต่เวลาเราจะแก้ไขกิเลส คีต มันต้องมีสมาธิเข้ามา เกิด
ปัญญาญาณ ภาวนามยปัญญา มันชำระล้าง

จิตใจตรงนี้ จิตใจตรงเวลาปัญญามันเกิดขึ้น ที่เรารู้เราเห็นของเรา เวลาที่รถคว่ำ มันเป็น
อย่างนี้เลย มันเห็นแล้วมัน โอ้โฮ! ภาษาเรานะ เรากาวนาเกือบเป็นเกือบตาย เออ! อย่างนี้มัน
เกิดขึ้นอย่างนี้ มันแบบว่ามันพลุกณะ อย่างนี้ดีกว่า แต่อย่างนี้เสี่ยงชีวิตนะ เสี่ยงชีวิตเลยละ แต่
เวลาที่มันเกิดขึ้นกับการภาวนา โอ้โฮ! มันสุดยอด เวลามันอยู่ในรถมันหมุนไปอย่างนี้ ปัญญามัน
หมุนไปหมด แล้วจิตมันบอกเลย “ไม่เป็นไรหรอก ไม่เป็นไร ไม่มีปัญหา รอให้รถมันหยุด รอให้
รถมันหยุดแล้วเดี๋ยวออกไป” แต่มันอันตราย อันนี้มันเกิดเพราะอุบัติเหตุ

แต่เวลาเราทำของเราเอง เราทำของเราเอง เรากาวนาของเราเองด้วยการอดนอนผ่อน
อาหาร ด้วยการทำอะไรๆ ขึ้นมา อันนี้สำคัญ สำคัญขึ้นมา เราทำเป็นสมบัติของเรา เพื่อประโยชน์
กับเรานะ นี่ธรรม

ถ้ามีคุณธรรมในหัวใจ ถึงมันจะตกทุกข์ได้ยากก็มีคนช่วยเหลือเจือจาน ถึงจะเกิด
อุบัติเหตุ มันก็มีสิ่งที่เป็นบุญกุศลรองรับ ทำให้แคล้วคลาด ทำให้สิ่งต่างๆ เพราะมันยังไม่ถึงที่ไป
ถ้ามันถึงที่นะ มันก็ตาย ถ้าถึงที่ตาย แต่มันไม่ถึงที่ เพราะมันบอกอยู่แล้วตั้งแต่มันหมุนอยู่กลาง
ถนนอยู่แล้ว “ไม่เป็นไร ไม่เป็นไร ไม่มีปัญหาหรอก ไม่มีปัญหาอะไรทั้งสิ้น รอให้รถมันหยุด
รถหยุดแล้วเราก็ออกไป”

มันมีคุณธรรม มันได้สัมผัส มันได้สัมผัส ได้รสของธรรม ได้ต่างๆ แต่มันเอาชีวิตเข้า
แลกนะ แต่ถ้าเวลาปฏิบัติ เราเคยเอาชีวิตเข้าแลกไหม? เราก็เคยเอาชีวิตเข้าแลกมาพอแรงแล้ว แต่
เอาชีวิตเข้าแลกด้วยการบังคับข่มขู่ทำลายกิเลส แต่อันนี้ชีวิตเข้าแลก เข้าแลกด้วยความพ้นจาก
อุบัติเหตุเท่านั้น มันแตกต่างกันมหาศาล นี่คุณธรรมเกิดขึ้นแบบนี้ เราปฏิบัติ เห็นไหม “ผู้ปฏิบัติ
ธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะย่อมคุ้มครอง” เอวัง